

P.Z.E. br. 759

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/192

URBROJ: 65-19-07

Zagreb, 29. studenoga 2019.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o biljnom zdravstvu*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 28. studenoga 2019. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Mariju Vučković, ministricu poljoprivrede, Tugomira Majdaka i dr. sc. Željka Kraljička, državne tajnike u Ministarstvu poljoprivrede, te prof. dr. sc. Krunoslava Karalića, pomoćnika ministrice poljoprivrede.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/90
Urbroj: 50301-25/27-19-10

Zagreb, 28. studenoga 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o biljnom zdravstvu

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o biljnom zdravstvu.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Mariju Vučković, ministricu poljoprivrede, Tugomira Majdaka i dr. sc. Željka Kraljička, državne tajnike u Ministarstvu poljoprivrede, te prof. dr. sc. Krunoslava Karalića, pomoćnika ministrice poljoprivrede.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O BILJNOM ZDRAVSTVU

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O BILJNOM ZDRAVSTVU

GLAVA I. UVODNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom utvrđuju se nadležna tijela, postupanje i zadaće nadležnih tijela u provedbi Uredbe (EU) br. 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23. 11. 2016.), te vođenje registara specijaliziranih subjekata, financiranje, naknade, troškovi i odštete, upravni i inspekcijski nadzor te prekršajne odredbe.

Veza s propisima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom osigurava provedba:

1. Uredbe (EU) br. 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016.) kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017.); (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2016/2031) i njezini provedbeni propisi

2. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/827 od 13. ožujka 2019. o kriterijima koje specijalizirani subjekti moraju ispunjavati kako bi zadovoljili uvjete iz članka 89. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća i o postupcima kojima se osigurava da su ti kriteriji ispunjeni (SL L 137/10, 23.5.2019.); (u daljnjem tekstu: Delegirana uredba (EU) br. 2019/827) i

3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/829 od 14. ožujka 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za

bilje, kojom se države članice ovlašćuju za odobravanje privremenih odstupanja u svrhe službenog provođenja testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, za pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje (SL L 137/15, 23.5.2019.); (u daljnjem tekstu: Delegirana uredba (EU) br. 2019/829).

Biljno zdravstvo

Članak 3.

Biljno zdravstvo obuhvaća:

1. zaštitu bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta od štetnih organizama
2. utvrđivanje prisutnosti i određivanje štetnih organizama
3. sprječavanje unosa i širenja štetnih organizama te njihovo suzbijanje i iskorjenjivanje primjenom fitosanitarnih mjera
4. sprječavanje izvoza bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta zaraženih štetnim organizmima te
5. zaštitu okoliša od posljedica djelovanja štetnih organizama.

Pojmovnik

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *službena izjava* ili *službena mjera* jest ona izjava ili mjera koju daju odnosno poduzimaju:

– službeno tijelo treće zemlje nadležno za biljno zdravstvo ili, u njegovo ime, drugi službenici ovlašteni i stručno osposobljeni za izdavanje fitosanitarnih certifikata

– službenici nadležnih tijela državne uprave države članice Europske unije (u daljnjem tekstu: Unija) i pravne osobe s javnim ovlastima, pod uvjetom da su stručno osposobljeni za poslove za koje su ovlašteni i da nemaju osobne koristi od rezultata mjera koje poduzimaju

2. *unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta* jest svako unošenje pošiljaka, bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na carinsko područje Unije, osim unošenja radi fitosanitarnog provoza

3. *specijalizirani subjekt* jest fizička ili pravna osoba uključena u jednu od aktivnosti iz članka 2. točke 9. Uredbe (EU) br. 2016/2031

4. *osoba koja nije specijalizirani subjekt* jest fizička ili pravna osoba koja nije uključena u jednu od aktivnosti iz članka 2. točke 9. Uredbe (EU) br. 2016/2031

5. *treća zemlja* jest svaka država koja nije država članica Unije.

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovome Zakonu imaju jednako značenje kao u uredbama iz članka 2. ovoga Zakona.

(3) Pojmovi i izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

GLAVA II.
NADLEŽNA TIJELA I PRAVNE OSOBE S JAVNIM OVLASTIMA

POGLAVLJE I.

NADLEŽNA TIJELA

Nadležna tijela

Članak 5.

(1) Nadležna tijela za provedbu ovoga Zakona i uredbi iz članka 2. ovoga Zakona jesu:

1. Ministarstvo nadležno za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo)
2. Državni inspektorat, fitosanitarna i šumarska inspekcija (u daljnjem tekstu: fitosanitarna inspekcija ili šumarska inspekcija)
3. Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (u daljnjem tekstu: Agencija) i
4. Hrvatski šumarski institut (u daljnjem tekstu: Institut).

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka poslove nadzora unosa bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granično područje Republike Hrvatske iz članka 46. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031 obavljaju i ovlaštene granični službenici Republike Hrvatske i to:

1. carinski službenik i
2. službenik granične policije.

Stručna tijela

Članak 6.

Stručna tijela za provedbu ovoga Zakona i uredbi iz članka 2. ovoga Zakona jesu:

1. Agencija i
2. Institut.

Ministarstvo

Članak 7.

(1) Za potrebe provedbe Uredbe (EU) br. 2016/2031 i ovoga Zakona, Ministarstvo kao nadležno tijelo obavlja sljedeće poslove i zadaće:

1. odobrava unos i premještanje štetnih organizama iz članka 8. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
2. obavlja poslove obavješćivanja i izvješćivanja Europske komisije (u daljnjem tekstu: Komisije) i država članica Unije iz članka 9. stavka 1., članka 11., članka 17. stavka 3., članka 18. stavka 6., članka 19. stavka 2., članka 20., članka 22. stavka 3., članka 23. stavka 2., članka 24. stavka 2., članka 25. stavka 5., članka 26. stavka 3., članka 27. stavka 2., članka 28. stavka 7., članka 29. stavka 3., članka 30. stavka 8., članka 31. stavka 2., članka 32. stavka 7., članka

33. stavka 3., članka 34. stavka 2., članka 41. stavka 4., članka 45. stavka 2., članka 46. stavka 4., članka 49. stavka 6., članka 52. stavaka 1. i 2., članka 53. stavka 4., članka 54. stavka 4., članka 60. stavka 2., članka 68. stavka 1. i članka 95. stavka 5. Uredbe (EU) br. 2016/2031 te članka 3. stavka 2. Delegirane uredbe (EU) br. 2019/829

3. obavlja upravne poslove, postupke i mjere iz članka 10., članka 18. stavka 1. i članka 31. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

4. obavlja poslove informiranja specijaliziranih subjekata i javnosti iz članaka 12. i 13., članka 32. stavka 7. i članka 68. stavka 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031

5. uspostavlja, mijenja i ukida demarkirana područja iz članka 18. i članka 19. stavaka 3. i 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031

6. koordinira izradu i donosi godišnje i višegodišnje programe nadzora te osigurava financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske za njihovo provođenje iz članaka 22., 23. i 24. te članka 34. Uredbe (EU) br. 2016/2031

7. izrađuje krizne planove iz članka 25. te planira i sudjeluje u simulacijskim vježbama iz članka 26. Uredbe (EU) br. 2016/2031

8. donosi akcijske planove iz članka 27. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

9. poduzima mjere iz članka 29. Uredbe (EU) br. 2016/2031

10. poduzima sve potrebne radnje u vezi s priznavanjem, nadzorom, izmjenom opsega i ukidanjem zaštićenih područja iz članaka 32., 33. i 35. Uredbe (EU) br. 2016/2031

11. obavlja poslove obavješćivanja trećih zemalja iz članka 41. stavka 4. podstavka 2., članka 46. stavka 4., članka 49. stavka 6., članka 53. stavka 4. i članka 54. stavka 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031

12. pruža informacije putnicima i korisnicima poštanskih usluga iz članka 45. stavka 1. i članka 55. Uredbe (EU) br. 2016/2031

13. odobrava i opoziva unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granična područja iz članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

14. izdaje i opoziva odobrenje za unos i premještanje bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji se upotrebljavaju u svrhe službenog provođenja testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, za pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje iz članka 48. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031 te u skladu s člankom 9. stavkom 2. Delegirane uredbe (EU) br. 2019/829

15. poduzima privremene mjere u svezi s neposrednom opasnošću iz članka 52. stavka 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031

16. odobrava i opoziva karantenske stanice i prostor za izolaciju iz članaka 60. i 61. te članka 63. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2016/2031

17. odobrava i opoziva puštanje i premještanje bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz karantenskih stanica i prostora za izolaciju iz članka 64. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031

18. izdaje i ukida ovlaštenje specijaliziranim subjektima za izdavanje biljnih putovnica iz članka 89. i članka 92. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2016/2031

19. odobrava i povlači odobrenje planova upravljanja rizikom od štetnih organizama iz članka 91. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

20. izdaje i ukida ovlaštenje specijaliziranim subjektima za postavljanje oznaka na drveni materijal za pakiranje iz članka 98. stavaka 1., 2. i 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031

21. obavlja i druge poslove i zadaće prijeko potrebne za provedbu ovoga Zakona i uredbi iz članka 2. ovoga Zakona

22. naređuje obveznu suradnju specijaliziranog subjekta na suzbijanju štetnih organizama i korištenje njihove opreme u tu svrhu

23. priprema nacрте propisa iz područja biljnog zdravstva i skrbi se o njihovoj provedbi

24. obavlja stručni nadzor nad provedbom poslova i zadaća stručnih tijela u skladu s ovim Zakonom

25. sudjeluje u pripremi međunarodnih sporazuma koje sklapa Vlada Republike Hrvatske u području biljnog zdravstva te skrbi o njihovoj provedbi

26. uspostavlja i održava informacijski sustav u području biljnog zdravstva

27. skrbi o stručnom osposobljavanju zaposlenika iz područja biljnog zdravstva

28. predstavlja Republiku Hrvatsku u međunarodnim tijelima i organizacijama iz područja biljnog zdravstva

29. priprema napatke i upute za izvršenje poslova i zadataka propisanih ovim Zakonom i propisima donesenih na temelju ovoga Zakona

30. naređuje druge mjere i postupke prijeko potrebne za provedbu ovoga Zakona.

(2) Za potrebe provedbe pravno obvezujućih akata Unije donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 2016/2031, ministar donosi pravilnike uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za europske poslove te uz pribavljenu prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora.

(3) Strože zahtjeve iz članka 31. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031 ministar pravilnikom propisuje.

(4) Kad se utvrdi zaraza štetnim organizmom, a za potrebe poduzimanja mjera za sprječavanje širenja i suzbijanja štetnih organizama ministar za tekuću i narednu godinu, uz pribavljenu prethodnu suglasnost glavnog državnog inspektora može donijeti naredbu. Naredbom može propisati jednu ili više fitosanitarnih mjera kao što su tretiranje, uništavanje ili drugačije

uklanjanje štetnog organizma, zaraženog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta, a kojom će se privremeno narediti ili zabraniti određeno postupanje.

(5) Naredbom iz stavka 4. ovoga članka određuje se opseg zaraze štetnim organizmom, provedba, obveze specijaliziranih subjekata i nadležnih tijela, rokovi i način osiguranja sredstava.

(6) Mjere određene sukladno stavku 4. ovoga članka, za specijalizirane subjekte su obvezujuće.

(7) Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti donosi rješenje na zahtjev specijaliziranog subjekta iz stavka 1. točaka 1., 13., 14., 16., 17., 18. i 20. ovoga članka, ako taj specijalizirani subjekt udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(8) Rješenja iz stavka 7. ovoga članka Ministarstvo može ukinuti na zahtjev specijaliziranog subjekta ili ako se utvrdi da specijalizirani subjekt ne udovoljava ili je prestao udovoljavati uvjetima propisanim ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(9) Protiv rješenja iz stavaka 7. i 8. ovoga članka ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Fitosanitarni inspektor

Članak 8.

Za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, fitosanitarni inspektor obavlja poslove i zadaće, isključujući poslove i zadaće koje obavlja šumarski inspektor:

1. prati usklađenost s uvjetima, ograničenjima i zabranama određenima odobrenjem za unos na područje Republike Hrvatske te premještanje, držanje i razmnožavanje na području Republike Hrvatske karantenskih štetnih organizama Unije ili štetnih organizama koji nisu uvršteni na popis karantenskih štetnih organizama, ali se smatra da bi ti štetni organizmi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis, a koji se upotrebljavaju za službeno provođenje testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje (članak 8. stavak 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

2. obavlja nadzor drugog bilja ili biljnih proizvoda u slučaju kad Ministarstvo zaključi da se karantenski štetni organizam Unije može odmah ukloniti te odluči da neće uspostaviti demarkirano područje i o tome izvješćuje Ministarstvo (članak 18. stavak 4. drugi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)

3. obavlja nadzor demarkiranog područja u pogledu razvoja prisutnosti dotičnoga štetnog organizma (članak 19. stavak 1. prvi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)

4. sudjeluje u provedbi nadzora u vezi s karantenskim štetnim organizmima Unije ili štetnim organizmima koji privremeno ispunjavaju uvjete za uvrštavanje u karantenske štetne organizme Unije (članak 22. stavak 1. prvi podstavak i članak 24. stavak 1. prvi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)

5. sudjeluje u izradi kriznih i akcijskih planova te u provedbi simulacijskih vježbi (članak 25. stavak 1. podstavak 1., članak 26. stavak 1. podstavak 1. i članak 27. stavak 1. prvi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)
6. nadzire unos drvenog materijala za pakiranje na područje Unije (članak 43. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
7. nadzire unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granično područje Republike Hrvatske, osim u slučajevima kad je taj nadzor povjeren nadležnim tijelima iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona (članak 46. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
8. nadzire fitosanitarni provoz (članak 47. stavak 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
9. prati usklađenost s uvjetima, ograničenjima i zabranama koje su određene odobrenjem za unos na državno područje Republike Hrvatske i premještanje na njezinom području bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji se upotrebljavaju u svrhe službenog provođenja testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, za pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje (članak 48. stavak 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
10. nadzire unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz trećih zemalja na područje Unije i njihovo premještanje unutar njega, sukladno privremenim mjerama Komisije (članak 49. stavak 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
11. provjerava jesu li vozila, strojevi i materijal za pakiranje koji se upotrebljavaju za bilje, biljne proizvode ili druge predmete slobodni od karantenskih štetnih organizama Unije te štetnih organizama koji nisu uvršteni na popis karantenskih štetnih organizama Unije, ali za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na taj popis sukladno članku 59. Uredbe (EU) br. 2016/2031
12. nadzire rad karantenskih stanica i prostora za izolaciju (članak 63. stavak 1. i 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
13. obavlja nadzor nad izdavanjem biljnih putovnica koje izdaju ovlaštene subjekti (članak 84. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031) te iznimno izdaje biljne putovnice sukladno članku 84. stavku 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031 na temelju pregleda koji obavlja sukladno članku 87. stavku 2. točki (b) Uredbe (EU) br. 2016/2031
14. u slučajevima predviđenima člankom 87. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031 obavlja detaljan pregled kako bi utvrdila udovoljavaju li bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti zahtjevima kojima moraju udovoljavati da bi se za njih mogla izdati biljna putovnica (članak 87. stavak 2. te Uredbe)
15. obavlja inspekcijski nadzor, a prema potrebi uzima i uzorke za testiranje, sukladno članku 92. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
16. na zahtjev specijaliziranog subjekta izdaje novu biljnu putovnicu sukladno članku 93. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

17. izdaje biljnu putovnicu za bilje, biljne proizvode ili druge predmete unesene iz trećih zemalja zamjenjujući fitosanitarni certifikat za unos na područje Unije ili zamjenjuje izvorni fitosanitarni certifikat njegovom ovjerenom kopijom (članak 94. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

18. nadzire subjekte registrirane za označivanje drvenog materijala za pakiranje (članak 98. stavak 3. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

19. izdaje fitosanitarni certifikat za izvoz i fitosanitarni certifikat za ponovni izvoz bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta s područja Unije u treću zemlju te predizvozni certifikat sukladno člancima 100., 101. i 102. Uredbe (EU) br. 2016/2031

20. izvještava Ministarstvo o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis

21. obavlja i druge inspekcijske poslove iz područja biljnog zdravstva.

Šumarski inspektor

Članak 9.

Za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, šumarski inspektor obavlja poslove i zadaće iz članka 8. ovoga Zakona, i to samo u dijelu koji se odnosi na šumsko bilje, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal, a isključujući poslove koji se odnose na unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na područje Unije, provoz bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta preko državnog područja Republike Hrvatske, izvoz i ponovni izvoz bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz područja Unije te na drveni materijal za pakiranje.

Agencija

Članak 10.

(1) Za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, Agencija kao nadležno tijelo obavlja poslove i zadaće:

1. obavlja laboratorijske analize i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost štetnih organizama propisanih Uredbom (EU) br. 2016/2031
2. obavlja laboratorijske analize i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na prisutnost drugih štetnih organizama
3. obavlja preglede, uzima uzorke i provodi nadzor nad štetnim organizmima iz članka 19. i članka 22., 23. i 24. te članka 34. Uredbe (EU) br. 2016/2031, a u skladu s višegodišnjim, godišnjim ili nacionalnim planovima koje donosi Ministarstvo
4. sudjeluje u provedbi akcijskih planova, što uključuje planiranje, preglede, uzimanje uzoraka
5. osposobljava specijalizirane subjekte za izdavanje biljnih putovnica iz članka 89. Uredbe (EU) br. 2016/2031
6. izrađuje tehničke smjernice o kriterijima koje trebaju ispuniti specijalizirani subjekti tijekom pregleda povezanih s izdavanjem biljnih putovnica (članak 2. Delegirane uredbe (EU) br. 2019/827).

(2) Za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, Agencija kao stručno tijelo obavlja poslove i zadaće:

1. pruža znanstvenu i stručnu podršku Ministarstvu pri izradi kriznih planova te provedbe simulacijskih vježbi iz članaka 25. i 26. Uredbe (EU) br. 2016/2031
2. pruža znanstvenu i stručnu podršku Ministarstvu pri izradi akcijskih planova iz članka 27. Uredbe (EU) br. 2016/2031
3. pruža znanstvenu i stručnu podršku Ministarstvu pri izradi prijedloga fitosanitarnih mjera
4. pruža znanstvenu i stručnu podršku Ministarstvu pri priznavanju, nadzoru, izmjeni opsega i opoziva zaštićenih područja iz članaka 32. do 35. Uredbe (EU) br. 2016/2031
5. pruža znanstvenu i stručnu podršku Ministarstvu pri pružanju informacija putnicima i korisnicima poštanskih usluga iz članaka 45. i 55. Uredbe (EU) br. 2016/2031
6. izrađuje analize rizika od štetnih organizama
7. prati zdravstveno stanje bilja tijekom njegova rasta i razvoja na poljima, u nasadima, objektima i drugim površinama, uključujući i samoniklo bilje, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode i o tome vodi sustavnu evidenciju
8. izvještava Ministarstvo i fitosanitarnu inspekciju ili šumarsku inspekciju o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis
9. razrađuje, predlaže i daje stručna mišljenja Ministarstvu u vezi s biljnim zdravstvom
10. sudjeluje u stručnom usavršavanju fitosanitarnih inspektora, djelatnika stručnih službi, specijaliziranih subjekata i drugih sudionika uključenih u poslove biljnog zdravstva
11. provodi znanstvena i druga istraživanja iz područja biljnog zdravstva
12. sudjeluje u uvođenju i razvoju informacijskih sustava vezanih uz biljno zdravstvo
13. sudjeluje u drugim poslovima iz područja biljnog zdravstva na zahtjev Ministarstva.

(3) Agencija je obvezna o obavljanju poslova iz ovoga članka kontinuirano izvješćivati Ministarstvo.

Institut

Članak 11.

(1) Za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, Institut kao nadležno tijelo obavlja poslove i zadaće iz članka 10. stavka 1. točaka 1. do 4. i točaka 6. i 7. ovoga Zakona koji se odnose na šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal.

(2) Institut kao stručno tijelo za provedbu Uredbe (EU) br. 2016/2031 i ovoga Zakona u okviru svoje nadležnosti obavlja poslove i zadatke iz članka 10. stavka 2. točaka 1. do 6. i 13. ovoga Zakona koji se odnose na šume, šumske rasadnike i šumski reprodukcijski materijal.

(3) Institut provodi Program izvještajno – prognoznih poslova u šumarstvu putem kojega:

1. prati zdravstveno stanje bilja tijekom njegova rasta i razvoja u šumama, na šumskim zemljištima, u šumskim rasadnicima i drugim objektima, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode i o tome vodi sustavnu evidenciju

2. prikuplja biološke, meteorološke i druge podatke važne za prognoziranje pojave štetnih organizama
3. prognozira pojavu štetnih organizama te razvoj i kretanje njihove populacije i određuje optimalne rokove za njihovo suzbijanje
4. obavlja poslove otkrivanja štetnih organizama
5. obavlja laboratorijske analize i testiranje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta radi određivanja štetnih organizama i utvrđivanja stupnja zaraze
6. izvještava Ministarstvo i fitosanitarnu inspekciju ili šumarsku inspekciju o prisutnosti, pojavi i širenju karantenskih štetnih organizama Unije i štetnih organizama za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštenje na navedeni popis
7. procjenjuje rizik od štetnih organizama
8. razrađuje i predlaže preventivne mjere i mjere suzbijanja štetnih organizama
9. provodi znanstvena i druga istraživanja iz područja biljnoga zdravstva
10. daje specijaliziranim subjektima i šumoposjednicima stručna mišljenja u vezi sa zdravstvenom zaštitom šuma
11. podučava specijalizirane subjekte, šumoposjednike, pružatelje usluga i druge sudionike uključene u poslove zdravstvene zaštite šuma o štetnim organizmima, fitosanitarnim mjerama i načinu obavljanja pojedinih poslova iz područja biljnoga zdravstva
12. sudjeluje u uvođenju i razvoju informacijskog sustava zaštite šuma od štetnih organizama.

(4) Institut je obvezan o obavljanju poslova iz ovoga članka kontinuirano izvješćivati Ministarstvo.

POGLAVLJE II.

Druge pravne osobe s javnim ovlastima

Članak 12.

(1) Za potrebe provedbe uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, ministar i glavni državni inspektor mogu za obavljanje određenih zadaća iz djelokruga Ministarstva ili Državnog inspektorata, svaki u djelokrugu tijela državne uprave kojeg je čelnik, ovlastiti i druge pravne osobe s javnim ovlastima, koje imaju status proračunskog korisnika državnoga proračuna.

(2) Ovlaštenje za obavljanje određenih zadaća iz stavka 1. ovoga članka može se dodijeliti drugim pravnim osobama s javnim ovlastima koje imaju status proračunskog korisnika državnoga proračuna ako zadovoljavaju sljedeće uvjete:

1. imaju sjedište na području Republike Hrvatske
2. posjeduju dokument o registraciji djelatnosti koja upućuje na obavljanje određenih zadaća za potrebe provedbe ovoga Zakona
3. posjeduju valjane dokaze da mogu provesti poslove iz područja na koje se odnosi ovlaštenje i
4. posjeduju stručna znanja iz područja na koje se odnosi ovlaštenje.

(3) Zahtjev za dodjelu ovlaštenja uz koji se prilažu dokazi o udovoljavanju uvjetima iz stavka 2. ovoga članka podnosi se Ministarstvu ili Državnom inspektoratu, ovisno o tome u čijem su djelokrugu zadaće za koje se ovlaštenje dodjeljuje.

(4) Ministarstvo ili Državni inspektorat, ovisno o svojem djelokrugu, donose rješenje o ovlaštenju u povodu zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. ovoga članka i obrazac zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

GLAVA III. OBVEZE SUBJEKATA

Obveze specijaliziranih subjekata i drugih osoba

Članak 13.

(1) Specijalizirani subjekt obvezan je pregledavati bilje, biljne proizvode i druge predmete, voditi računa o njihovom zdravstvenom stanju te provoditi mjere suzbijanja štetnih organizama imajući u vidu njihov gospodarski, društveni i okolišni učinak.

(2) Ako specijalizirani subjekt ili osoba koja nije specijalizirani subjekt posumnja ili ustanovi da je karantenski štetni organizam Unije ili štetni organizam koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije prisutan na bilju, biljnim proizvodima ili drugim predmetima koji su pod kontrolom tog subjekta, o tome je obvezan odmah obavijestiti mjesno nadležnog fitosanitarnog ili šumarskog inspektora.

(3) Specijalizirani subjekt i druga pravna ili fizička osoba koja podliježe nadzoru nadležnih inspekcija u skladu s ovim Zakonom i Uredbom (EU) br. 2016/2031 obvezni su nadležnom inspektoratu dati potrebne podatke i obavijesti, predložiti mu dokumente, evidencije i druge dokaze koje zahtijeva te mu omogućiti uvjete za neometano obavljanje inspekcijskog nadzora.

GLAVA IV. SLUŽBENI REGISTAR

Službeni registar specijaliziranih subjekata

Članak 14.

(1) Ministarstvo vodi Službeni registar specijaliziranih subjekata (u daljnjem tekstu: Registar) u skladu sa člankom 65. Uredbe (EU) br. 2016/2031.

(2) Ministar pravilnikom propisuje obvezu prijave dodatnih kategorija specijaliziranih subjekata u Registar ako je to opravdano rizikom od štetnih organizama koji predstavlja bilje koje uzgajaju ili bilo koja druga njihova aktivnost.

(3) Izgled obrasca za prijavu u Registar, te način vođenja Registra, ministar propisuje pravilnikom.

*Upis u Registar***Članak 15.**

(1) Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti donosi rješenja o upisu u Registar na zahtjev specijaliziranog subjekata, ako taj specijalizirani subjekt udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo će rješenjem brisati specijaliziranog subjekta upisanog u Registar ako:

- specijalizirani subjekt podnese zahtjev za brisanje iz Registra
- se utvrdi da specijalizirani subjekt ne udovoljava ili je prestao udovoljavati uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Protiv rješenja iz ovoga članka ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

GLAVA V.

FINANCIRANJE, NAKNADE, TROŠKOVI I ODŠTETE

*Financiranje poslova koje obavljaju nadležna i stručna tijela***Članak 16.**

Sredstva za obavljanje poslova iz članaka 7. do 12. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, osim za poslove koji se obavljaju na zahtjev specijaliziranih subjekata za koje oni plaćaju naknadu sukladno članku 17. ovoga Zakona.

*Naknade i troškovi***Članak 17.**

(1) Specijalizirani subjekti plaćaju naknadu za:

1. laboratorijsku analizu i testiranje uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koje sami uzimaju
2. laboratorijsku analizu i testiranje službenih uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koje uzimaju nadležni inspektori prilikom službenih kontrola, i to samo:
  - ako je u uzorku nađen karantenski štetni organizam Unije ili
  - ako je u uzorku nađen štetni organizam koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije, ali za koji Republika Hrvatska smatra da bi mogao ispuniti uvjete za uvrštenje na taj popis i o tome je obavijestila Komisiju i ostale države članice ili
  - ako je u uzorku bilja za sadnju (uključujući i sjeme) nađen regulirani nekarantenski štetni organizam Unije
3. poslove provjere i nadzora udovoljavanja uvjetima za obavljanje djelatnosti tretiranja i/ili označavanja drvenog materijala za pakiranje
4. osposobljavanje za izdavanje biljnih putovnica i za obavljanje postupka tretiranja drvenog materijala za pakiranje, drva i drugih predmeta.

(2) Troškovi analize i testiranja službenih uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koje uzimaju nadležni inspektori prilikom službenih kontrola podmiruju se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske u slučaju:

– kad u uzorku iz stavka 1. točke 2. ovoga članka nisu nađeni štetni organizmi navedeni u toj točki

– kad je u uzorku iz stavka 1. točke 2. ovoga članka nađen štetni organizam naveden u toj točki, ali je uzorak uzet zbog toga što je specijalizirani subjekt samostalno prijavio sumnju u pojavu toga štetnog organizma.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka troškove analize i testiranja službenih uzoraka uzetih iz pošiljke koja se unosi u Uniju, neovisno o tome je li u njemu nađen štetni organizam ili nije, snosi subjekt odgovoran za pošiljku ili njegov zastupnik.

(4) Naknade iz stavka 1. ovoga članka prihod su nadležnih ili stručnih tijela ili pravnih osoba s javnim ovlastima koje obavljaju poslove laboratorijske analize, testiranja uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta te poslova provjere i nadzora udovoljavanja uvjetima za obavljanje djelatnosti tretiranja i/ili označavanja drvenog materijala za pakiranje odnosno provode osposobljavanje specijaliziranih subjekata.

(5) Troškove provedbe fitosanitarnih mjera propisanih uredbama iz članka 2. ovoga Zakona, odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona snosi specijalizirani subjekt.

(6) Strukturu i iznose naknada iz stavka 1. ovoga članka, ministar propisuje pravilnikom.

Odšteta

Članak 18.

(1) Specijalizirani subjekt ima pravo na odštetu za bilje, biljne proizvode i druge predmete koji su uništeni ili uklonjeni provođenjem fitosanitarnih mjera koje mu je naredio fitosanitarni ili šumarski inspektor zbog pojave karantenskog štetnog organizma Unije ili štetnog organizma koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije, ali ispunjava uvjete za uvrštenje na taj popis ako je:

– u roku od tri dana pisanim putem obavijestio mjesno nadležnoga fitosanitarnog ili šumarskog inspektora o pojavi ili sumnji na pojavu karantenskog štetnog organizma Unije i/ili štetnog organizma koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije, a ispunjava uvjete za uvrštavanje na taj popis

– u roku određenom rješenjem proveo sve fitosanitarne mjere koje mu je naložio fitosanitarni ili šumarski inspektor.

(2) Odšteta iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

(3) Odšteta iz stavka 1. ovoga članka ne isplaćuje se:

– ako je štetni organizam pronađen pri fitosanitarnom pregledu bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji se unose u Republiku Hrvatsku iz trećih zemalja

– ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da specijalizirani subjekt nije ispunio sve zahtjeve propisane Uredbom (EU) br. 2016/2013 i ovom Zakonom.

(4) Postupak za isplatu odštete pokreće se na zahtjev specijaliziranog subjekta koji je vlasnik ili posjednik uništenog ili na drugi način uklonjenog bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta.

(5) Odštetni zahtjev iz stavka 4. ovoga članka podnosi se Ministarstvu u roku od 30 dana od dana izvršenja inspekcijskog rješenja, a prilažu mu se rješenje kojim je nadležni inspektor naložio mjere vezane uz predmet zahtjeva i službeni dokaz da je proveo sve fitosanitarne mjere koje mu je naložio nadležni inspektor.

(6) Opravdanost zahtjeva ocjenjuje i iznos odštete utvrđuje stručno Povjerenstvo koje imenuje ministar rješenjem.

(7) Na temelju prijedloga Povjerenstva iz stavka 6. ovoga članka, Ministarstvo donosi rješenje o opravdanosti zahtjeva i iznosu odštete.

(8) Protiv rješenja iz stavka 7. ovoga članka ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(9) Pobliza mjerila na temelju kojih se odlučuje o pravu na odštetu i iznosu odštete, ministar propisuje pravilnikom.

GLAVA VI. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Upravni nadzor

Članak 19.

Upravni nadzor nad provedbom Uredbe (EU) br. 2016/2031 te ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju Uredbe (EU) br. 2016/2031 i ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Članak 20.

Inspekcijski nadzor nad provedbom uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavljaju fitosanitarni i šumarski inspektori, sukladno propisima kojima se uređuje djelokrug i ovlasti fitosanitarne i šumarske inspekcije.

Prava, ovlasti i mjere nadležnih inspektora

Članak 21.

(1) Uz prava i ovlasti koja ima prema propisima koji uređuju sustav državne uprave te propisima koji uređuju djelokrug i ovlasti fitosanitarne i šumarske inspekcije, fitosanitarni inspektor ima i ova prava i ovlasti, isključujući prava i ovlasti koje ima šumarski inspektor:

1. u bilo koje vrijeme i na bilo kojem mjestu pristupiti bilju, biljnim proizvodima i drugim predmetima na mjestima gdje se oni proizvode, uzgajaju, umnožavaju, održavaju, premještaju na području Republike Hrvatske, stavljaju na raspolaganje na tržištu, pohranjuju, prikupljaju, otpremaju ili prerađuju
2. u bilo koje vrijeme i na bilo kojem mjestu pristupiti bilju, biljnim proizvodima i drugim predmetima koji se unose na područje Unije ili iznose iz njega
3. naložiti potrebne mjere u slučaju neusklađenosti s uvjetima, ograničenjima i zabranama određenima odobrenjem za unos na područje Republike Hrvatske te premještanje, držanje i razmnožavanje na području Republike Hrvatske karantenskih štetnih organizama Unije ili štetnih organizama koji nisu uvršteni na popis karantenskih štetnih organizama, a koji se upotrebljavaju za službeno provođenje testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje (članak 8. stavak 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
4. uzimati službene uzorke bilja radi testiranja u službenom laboratoriju, kako bi se otklonila ili potvrdila sumnja da je na dijelu državnog područja Republike Hrvatske na kojem dotad nije bila poznata prisutnost karantenskog štetnog organizma Unije ili štetnog organizma koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije prisutan taj štetni organizam, ili da je prisutan u pošiljci bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta koja je unesena ili se planira unijeti na područje Unije ili premještati unutar njega
5. naložiti i nadzirati provedbu fitosanitarnih mjera za iskorjenjivanje relevantnoga karantenskog štetnog organizma Unije prisutnoga na državnom području Republike Hrvatske (članak 17. stavci 1. i 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
6. naložiti i nadzirati provedbu mjera iskorjenjivanja štetnog organizma koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije ako je prisutnost toga štetnog organizma službeno potvrđena na području Republike Hrvatske, ako se smatra da bi taj štetni organizam mogao ispuniti uvjete za uvrštenje na taj popis (članak 29. stavak 1. prvi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)
7. naložiti i nadzirati provedbu potrebnih mjera za sprječavanje ulaska štetnog organizma iz točke 6. ovoga stavka na područje Unije te njegova udomaćivanja i širenja na području Unije ako je u pošiljci bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta koji su uneseni na državno područje Republike Hrvatske ili se premještaju unutar njega službeno potvrđena prisutnost toga štetnog organizma (članak 29. stavak 1. treći podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)
8. zabraniti unos i premještanje reguliranih nekarantenskih štetnih organizama Unije na bilju za sadnju (članak 37. stavak 1. prvi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)
9. zabraniti unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji se ne smiju unositi na područje Unije (članak 40. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
10. zabraniti unos i premještanje bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji ne ispunjavaju posebne zahtjeve Unije ili jednakovrijedne zahtjeve (članak 41. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
11. zabraniti unos drvenog materijala za pakiranje na područje Unije ili naložiti druge propisane mjere ako drveni materijal za pakiranje ne ispunjava sve propisane zahtjeve Unije (članak 43. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
12. zabraniti ili ograničiti unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granično područje Republike Hrvatske ako nisu ispunjeni propisani uvjeti, osim u slučajevima kad te ovlasti imaju tijela iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona (članak 46. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
13. zabraniti fitosanitarni provoz ako bilje, biljni proizvodi ili drugi predmeti nisu usklađeni sa zahtjevima propisanim Uredbom (EU) br. 2016/2031 (članak 47. stavak 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)
14. prati usklađenost, nalaže i poduzima potrebne radnje u slučaju neusklađenosti s odobrenjem ili nepoštovanjem uvjeta, ograničenja i zabrana određenih odobrenjem za unos na državno područje Republike Hrvatske i premještanje na njezinom području bilja, biljnih proizvoda i

drugih predmeta koji se upotrebljavaju u svrhe službenog provođenja testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, za pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje (članak 48. stavak 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031 i članci 8. i 9. Delegirane uredbe (EU) br. 2019/829)

15. zabraniti unos bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta iz trećih zemalja na područje Unije ili njihovo premještanje unutar njega i naložiti mjere karantenskog nadzora toga bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta sukladno privremenim mjerama Komisije (članak 49. stavak 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

16. naložiti korektivne i druge potrebne mjere radi osiguravanja usklađenosti ili zaustavljanja neusklađenosti s propisanim zahtjevima i uvjetima za karantenske stanice i prostore za izolaciju (članak 63. stavci 1. i 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

17. odobravati puštanje bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz karantenskih stanica i prostora za izolaciju te premještanje bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta zaraženih štetnim organizmima iz jedne karantenske stanice ili prostora za izolaciju u drugu karantensku stanicu ili prostor za izolaciju (članak 64. stavci 1. i 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

18. poništiti fitosanitarni certifikat za unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na područje Unije ako zaključi da nisu ispunjeni uvjeti koje taj certifikat mora ispunjavati te naložiti mjere koje su zakonodavstvom Unije o službenim kontrolama propisane u slučaju neusklađenih pošiljaka (članak 77. stavak 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

19. naložiti potrebne mjere za otklanjanje ili zaustavljanje neusklađenosti ako utvrdi da ovlaštenu subjekt ne ispunjava propisane obveze u pogledu sadržaja i formata biljnih putovnica, ili da nije obavio detaljan pregled bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta za koje je izdao biljnu putovnicu, ili da biljne putovnice nije priložio na propisan način, ili da u propisanim slučajevima ne izdaje novu biljnu putovnicu zamjenjujući prvotnu sukladno članku (članak 92. stavci 2. i 3. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

20. poništiti biljnu putovnicu i, ako je to moguće, ukloniti je s trgovinske jedinice, ako je specijalizirani subjekt nije sam uklonio s te trgovinske jedinice iako je to bio obavezan učiniti zbog neispunjavanja nekog od zahtjeva propisanih za biljnu putovnicu ili ako o tome nije obavijestio inspektora (članak 95. stavak 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031)

21. naložiti potrebne mjere za otklanjanje ili zaustavljanje neusklađenosti ako ustanovi da specijalizirani subjekt registriran za označivanje drvenog materijala za pakiranje ne ispunjava propisane zahtjeve (članak 98. stavak 4. prvi podstavak Uredbe (EU) br. 2016/2031)

22. narediti i druge mjere u skladu s uredbama iz članka 2. ovoga Zakona te odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

(2) Uz prava i ovlasti koja ima prema propisima koji uređuju sustav državne uprave te propisima koji uređuju djelokrug i ovlasti fitosanitarne i šumarske inspekcije, šumarski inspektor ima i prava i ovlasti, isključujući prava i ovlasti koje ima fitosanitarni inspektor, iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, i to samo u dijelu koji se odnosi na šumsko bilje, šumske rasadnike i šumski reprodukcijски materijal, a isključujući prava i ovlasti koji se odnose na unos bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta na područje Unije, provoz bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta preko državnog područja Republike Hrvatske, izvoz i ponovni izvoz bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta iz područja Unije te na drveni materijal za pakiranje.

(3) O nalazima i poduzetim mjerama iz ovoga članka fitosanitarni i šumarski inspektori obvezni su prema potrebi izvješćivati Ministarstvo.

*Izricanje upravne mjere***Članak 22.**

Ako je člankom 21. ovoga Zakona ili ovim Zakonom predviđeno da fitosanitarni ili šumarski inspektor nalaže neku radnju ili mjeru, izriče je kao upravnu mjeru sukladno zakonskim propisima koji reguliraju rad fitosanitarne inspekcije ili šumarske inspekcije.

*Žalba***Članak 23.**

(1) Protiv rješenja fitosanitarnog ili šumarskog inspektora može se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja podnijeti žalba nadležnoj unutarnjoj ustrojstvenoj jedinici za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata.

(2) Žalba protiv rješenja fitosanitarnog ili šumarskog inspektora ne odgađa njegovo izvršenje.

GLAVA VII.
PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 24.

(1) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- ako nadležnom inspektor ne da potrebne podatke i obavijesti, ili mu ne predoči dokumente, evidencije i druge dokaze koje zahtijeva, ili mu ne omogući uvjete za neometano obavljanje inspeksijskog nadzora u skladu s ovim Zakonom (članak 13. stavak 3. ovoga Zakona)
- ako ne izvijesti nadležnog inspektora o pojavi štetnog organizma iz članka 14. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako u određenom roku ne provede mjere koje je naredio nadležni inspektor iz članka 14. stavaka 4., 5. i 6. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako u određenom roku ne provede mjere koje je naredio nadležni inspektor iz članka 17. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako u određenom roku ne provede mjere koje je naredio nadležni inspektor iz članka 29. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako unese na područje Republike Hrvatske određeno bilje, biljne proizvode i druge predmete koji potječu iz svih ili određenih trećih zemalja ili područja iz članka 40. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako unese na područje Republike Hrvatske ili premješta na području Republike Hrvatske bilje, biljne proizvode i druge predmete koji podliježu posebnim i jednakovrijednim zahtjevima za koje nisu ispunjeni posebni ili jednakovrijedni zahtjevi iz članka 41. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako unese na područje Republike Hrvatske drveni materijal za pakiranje za koji nisu ispunjeni zahtjevi iz članka 43. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako preveze preko područja Republike Hrvatske u treće zemlje bilje, biljne proizvode i druge predmete koji nisu usklađeni sa zahtjevima iz članka 47. stavka 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031

- ako unosi određeno bilje, bilje biljne proizvode i druge predmete podrijetlom iz trećih zemalja ili s područja Republike Hrvatske u određeno zaštićeno područje iz članka 53. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako unosi i premješta bilje, bilje biljne proizvode i druge predmete u određena zaštićena područja, a ne udovoljavaju posebnim zahtjevima tih zaštićenih područja iz članka 54. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako pusti bilje, biljne proizvode i druge predmete iz karantenskih stanica i prostora za izolaciju te premješta bilje, biljne proizvode i druge predmete zaražene štetnim organizmima iz jedne karantenske stanice ili prostora za izolaciju u drugu karantensku stanicu ili prostor za izolaciju bez odobrenja nadležnog inspektora iz članka 64. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako premješta bilje, biljne proizvode i druge predmete unutar područja Republike Hrvatske bez odgovarajuće biljne putovnice, a ista je potrebna sukladno članku 79. stavku 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako premješta bilje, biljne proizvode i druge predmete u zaštićena područja bez odgovarajuće biljne putovnice, a ista je potrebna sukladno članku 80. stavku 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako izrađuje biljne putovnice koje nisu sadržajem i formatom u skladu s člankom 83. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako izda biljnu putovnicu za bilje, biljne proizvode i druge predmete koja nije usklađena sa zahtjevima iz članka 85. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako izda biljnu putovnicu za bilje, biljne proizvode i druge predmete koja nije usklađena sa zahtjevima iz članka 86. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako izda zamjensku biljnu putovnicu koja ne ispunjava uvjete iz članka 93. stavka 3. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako označava drveni materijal za pakiranje, drvo ili druge predmete koji nisu u skladu sa zahtjevima iz članka 96. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako postavlja oznake za drveni materijal za pakiranje, drvo ili druge predmete označene na području Unije, a nije ovlašten i registriran u skladu s člankom 98. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 7.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 2.500,00 do 3.500,00 kuna.

Članak 25.

(1) Novčanom kaznom od 7.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- ako unese na područje Republike Hrvatske ili unutar njega premješta karantenske štetne organizme Unije koji se upotrebljavaju u svrhe službenog provođenja testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, za pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje bez privremenog odobrenja i neispunjavanja uvjeta iz članka 8. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako unese na područje Republike Hrvatske ili unutar njega premješta regulirane nekarantenske štetne organizme na područje Republike Hrvatske na bilju za sadnju iz članka 37. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031
- ako unose/premještaju u granično područje Republike Hrvatske bilje, biljne proizvode i druge predmete iz članka 46. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031 bez odobrenja i službene kontrole nadležnih tijela

– ako unese na područje Republike Hrvatske ili unutar njega premješta bilje, biljne proizvode i druge predmete koji se upotrebljavaju u svrhe službenog provođenja testova, znanstvene ili obrazovne svrhe, za pokuse, sortnu selekciju ili oplemenjivanje bez privremenog odobrenja i neispunjavanja uvjeta iz članka 48. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

– ako izdaje biljnu putovnicu, a više ne udovoljava uvjetima iz članka 89. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/2031.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3.000,00 do 4.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 1.500,00 do 2.500,00 kuna.

Članak 26.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

– ako obavlja poslove iz članka 65. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031, a nije upisan u Registar u skladu sa člankom 15. stavkom 1. ovoga Zakona

– ako ne vodi evidencije iz članka 69. stavka 4. Uredbe (EU) br. 2016/2031

– ako nema uspostavljen sustav sljedivosti iz članka 70. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/2031

– ako ne čuva zamjensku biljnu putovnicu ili njezin sadržaj najmanje tri godine iz članka 93. stavku 5. Uredbe (EU) br. 2016/2031.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2.000,00 do 2.500,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 1.000,00 do 1.500,00 kuna.

Postupanje nadležnog inspektora u slučaju prekršaja

Članak 27.

Ako fitosanitarni ili šumarski inspektor inspeksijskim nadzorom utvrde da je počinjen prekršaj iz članaka 24., 25. i 26. ovoga Zakona, podnijet će optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka protiv okrivljenika u skladu s odredbama prekršajnog propisa i propisa koji uređuju djelokrug i ovlasti fitosanitarne i šumarske inspekcije.

GLAVA VIII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje provedbenih propisa

Članak 28.

(1) Propise iz članka 7. stavka 2., članka 12. stavka 6., članka 17. stavka 6. i članka 18. stavka 9. ovoga Zakona, ministar će donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Propise iz članka 7. stavka 3. i članka 14. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Propisi koji prestaju važiti

Članak 29.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o biljnom zdravstvu (Narodne novine, br. 75/05, 25/09, 55/11 i 115/18)

Članak 30.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Pravilnik o objavi podataka novootkrivenih karantenskih štetočinja bilja (Narodne novine, broj 71/95)
- Pravilnik o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete i mjerama suzbijanja tih organizama (Narodne novine, br. 74/06, 84/10, 120/11, 46/14, 119/14, 24/17, 1/18 i 78/19)
- Pravilnik o mjerama za sprječavanje širenja i suzbijanje karanfilovih savijača (*Cacoecimorpha pronubana* i *Epichoristodes acerbella* (Walk., Diak) (Narodne novine, broj 17/09)
- Pravilnik o mjerama za sprječavanje širenja i suzbijanje kalifornijske štitaste uši – *Quadraspidiotus perniciosus* Comst. (Narodne novine, broj 17/09)
- Pravilnik o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja gljive *Gibberella circinata* Nirenberg & O'Donnell (Narodne novine, broj 55/09)
- Pravilnik o uvjetima pod kojima se mogu unositi ili premještati određeni štetni organizmi, bilje biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti namijenjeni, za pokuse i znanstvene svrhe ili za potrebe sorte selekcije (Narodne novine, broj 108/10)
- Pravilnik o mjerama za sprječavanje širenja štetnog organizma *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock (Narodne novine, broj 116/14)
- Naredba o poduzimanju mjera obveznog uklanjanja ambrozije – *Ambrosia artemisiifolia* L. (Narodne novine, broj 72/07).

Propisi koji ostaju na snazi

Članak 31.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa utvrđenih ovim Zakonom ostaju na snazi provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o biljnom zdravstvu (Narodne novine, br. 75/05, 25/09, 55/11 i 115/18) i to:

- Pravilnik o razmjeni informacija o zadržavanju pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta ili štetnih organizama u izoliranom stanju, koji se unose iz trećih zemalja (Narodne novine, broj 73/06)
- Popis sorata krumpira, priznatih u Republici Hrvatskoj, za koje je utvrđeno da su otporne na krumpirove cistolike nematode (Narodne novine, broj 87/06).
- Pravilnik o provođenju sustavnog istraživanja i mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje prstenaste truleži gomolja krumpira, koju prouzrokuje bakterija *Clavibacter michiganensis*

(Smith) Davis et al. ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al. (Narodne novine, br. 119/06 i 89/08)

- Pravilnik o provođenju sustavnog istraživanja i mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje smeđe truleži gomolja krumpira i bakterijskog venuća krumpira i rajčice, koju prouzrokuje bakterija *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. (Narodne novine, br. 119/06 i 89/08)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za obavljanje provjera identiteta i zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se unose iz trećih zemalja, kad se te provjere obavljaju na mjestima koja nisu mjesta ulaska (Narodne novine, br. 100/07 i 45/17)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za obavljanje fitosanitarnih pregleda bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta na mjestima ulaska (Narodne novine, broj 50/08)
- Pravilnik o pobližim uvjetima za priznavanje i proglašavanje zaštićenih područja i provođenju sustavnih istraživanja u zaštićenim područjima (Narodne novine, br. 96/09, 34/10 i 62/13)
- Pravilnik o uvjetima za premještanje određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta kroz zaštićeno područje i za premještanje tog bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji potječu iz zaštićenog područja i premještaju se unutar njega (Narodne novine, broj 100/09)
- Pravilnik o naknadama za poslove zdravstvene zaštite bilja (Narodne novine, br. 116/09, 25/11, 57/15, 107/17 i 118/18)
- Pravilnik o mjerama za sprječavanje širenja i suzbijanje krumpirovih cistolikih nematoda (Narodne novine, broj 2/10)
- Pravilnik o mjerilima na temelju kojih se odlučuje o pravu na odštetu i iznosu odštete (Narodne novine, broj 139/10)
- Pravilnik o Fitosanitarnom upisniku i biljnim putovnicama (Narodne novine, br. 56/12 i 24/17)
- Pravilnik o smanjenoj učestalosti provjera zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta (Narodne novine, broj 62/13)
- Pravilnik o provedbi uredbi Komisije koje uređuju dodjelu financijskog doprinosa zajednice (Narodne novine, broj 62/13)
- Pravilnik o dodatnim zahtjevima koji moraju biti ispunjeni pri unošenju gomolja krumpira podrijetlom iz Egipta (Narodne novine, broj 80/13)
- Pravilnik o mjestima ulaska za pošiljke bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji podliježu fitosanitarnom pregledu pri unošenju iz trećih zemalja (Narodne novine, br. 90/13, 140/13, 64/17 i 79/17)
- Pravilnik o fitosanitarnim zahtjevima kojima mora udovoljavati drveni materijal za pakiranje u međunarodnom prometu (Narodne novine« br. 89/14 i 24/17)
- Pravilnik o uvjetima i načinu unošenja određenog bilja i biljnih proizvoda iz susjednih trećih zemalja u pogranično područje Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 81/13, 141/13 i 2/15)
- Naredba o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje krumpirova raka, koji prouzrokuje gljiva *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. (Narodne novine, broj 72/06)
- Naredba o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje bakterijske paleži – *Erwinia amylovora* (Burill) Winslow et al. (Narodne novine, broj 29/08)
- Naredba o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i iskorjenjivanje smrdljive snijeti – *Tilletia* spp. (Narodne novine, broj 80/13)
- Naredba o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje štetnog organizma *Ips typographus* (L.) osmerozubi smrekov pisac (Narodne novine, broj 21/17)
- Naredba o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje zlatne žutice vinove loze (Narodne novine, br. 48/18 i 63/19)
- Naredba o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje sredozemne voćne muhe – *Ceratitis capitata* (Wiedemann) (Narodne novine, broj 73/18)

- Odluka o određivanju demarkiranih područja u kojima se provode mjere sprječavanja širenja i suzbijanja azijske strizibube *Anoplophora chinensis* (Forster) (Narodne novine, broj 31/16)
- Odluka o određivanju demarkiranih područja u kojima se provode mjere za sprječavanje širenja i suzbijanje zlatne žutice vinove loze (Narodne novine, broj 69/19).

Nedovršeni postupci

Članak 32.

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o biljnom zdravstvu (Narodne novine, br. 75/05, 25/09, 55/11 i 115/18).

Stupanje na snagu

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Područje biljnog zdravstva najvećim dijelom bilo je uređeno Direktivom Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice (SL L 169, 10.7.2000); (u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća (EZ) br. 2000/29). Iskustvo stečeno u provedbi Direktive Vijeća (EZ) br. 2000/29 pokazalo je određene manjkavosti te je Vijeće od Komisije zatražilo da se izvrši procjena učinkovitosti odredbi navedenih u Direktivi Vijeća (EZ) br. 2000/29. U dvogodišnjem periodu procjene dobivena su saznanja da bi Direktivu Vijeća (EZ) br. 2000/29/EZ trebalo zamijeniti, a kako bi se osigurala jedinstvena primjena novih pravila na cijelom području Europske unije (u daljnjem tekstu: Unija), akt kojim se zamjenjuje Direktiva Vijeća (EZ) br. 2000/29 trebao bi imati oblik Uredbe. Stoga je u listopadu 2016. godine, Europski parlament i Vijeće usvojio Uredbu (EU) br. 2016/2031 o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2016/2031). Uredba (EU) br. 2016/2031 je stupila na snagu 13. prosinca 2016. godine i primjenjivat će se od 14. prosinca 2019. godine. Slijednom navedenog donosi se novi Zakon o biljnom zdravstvu (u daljnjem tekstu: Zakon) koji će osigurati provedbu Uredbe (EU) br. 2016/2031 te će se urediti pravni okvir nacionalnog zakonodavstva u dijelu koji nije propisan odredbama iste.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Ovim Konačnim prijedlogom zakona o biljnom zdravstvu (u daljnjem tekstu: Zakon) osigurava se provedba Uredbe (EU) br. 2016/2031 te se uređuje pravni okvir nacionalnog zakonodavstva u dijelu koji nije propisan odredbama iste.

Zakonom se definiraju nadležna i stručna tijela u provedbi Zakona. Isto tako, Zakonom su propisani poslovi i zadaće Ministarstva poljoprivrede, Državnog inspektorata (fitosanitarna i šumarska inspekcija), Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (u daljnjem tekstu: Agencija) te Hrvatskog šumarskog instituta kao nadležnih tijela (u daljnjem tekstu: Institut). Zakonom je također definirano da carinski službenik i službenik granične policije, kao nadležno tijelo, u iznimnim slučajevima mogu obavljati poslove nadzora unosa bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta u granično područje Republike Hrvatske, dok se za obavljanje poslova i zadaća iz područja biljnog zdravstva mogu ovlastiti i druge pravne osobe s javnim ovlastima.

Kao stručna tijela za provedbu Zakona određeni su Agencija i Institut.

Zakonom se stvaraju zakonske osnove za nadogradnju registra specijaliziranih subjekata, a to su specijalizirani subjekti koji u Uniju unose ili unutar Unije premještaju bilje, biljne proizvode i druge predmete, koji su ovlaštene za izdavanje biljnih putovnica, koji izdaju fitosanitarne certifikate, koji postavljaju oznake za drveni materijal za pakiranje i dr.

Osim navedenog, Zakonom se definiraju i: upravni i inspeksijski nadzor, prava, ovlasti i mjere nadležnih inspektora, financiranje, naknade, odštete te prekršajne odredbe.

S obzirom da Zakon osigurava provedbu Uredbe (EU) br. 2016/2031 dolazi do određenih novosti u području biljnog zdravstva i to na način da se definiraju novi popisi štetnih organizama kao što su: karantenski štetni organizmi, prioritetni štetni organizmi, karantenski štetni organizmi zaštićenih područja te regulirani nekarantenski štetni organizmi Unije.

Uredbom (EU) br. 2016/2031 su propisani kriteriji za određivanje štetnih organizama za koje je potrebno donijeti mjere sprječavanja unošenja i širenja unutar cijelog područja Unije. Takvi štetni organizmi klasificiraju se kao „karantenski štetni organizmi Unije“. Karantenski štetni organizmi nisu prisutni u Uniji ili, ako su prisutni, lokalizirani su i pod službenim nadzorom. Isti predstavljaju visoki rizik i moraju se poduzeti stroge mjere kako bi se spriječio njihov unos ili širenje unutar Unije. Ako se otkriju, moraju se odmah iskorijeniti. U spomenutoj Uredbi uvodi se i pojam „karantenski štetni organizmi zaštićenih područja“, a to su štetni organizmi koji su prisutni u većini dijelova Unije, ali njihova pojava nije zabilježena na određenim zaštićenim područjima.

Karantenski štetni organizmi čija bi pojava predstavljala najopasniji gospodarski, okolišni ili socijalni utjecaj kvalificirani su kao „prioritetni štetni organizmi“. Za štetne organizme koji su uvršteni na navedeni popis provoditi će se nadzor, izradit će se operativni i akcijski planovi za iskorjenjivanje te će se provoditi simulacijske vježbe. Popis prioritetnih štetnih organizama donijet je delegiranim aktom. Trenutno se u Uniji nalazi oko 250 važnih štetnika, a 20 ih je klasificirano kao prioritetni.

Po prvi put u jednom propisu objedinjeni su karantenski i nekarantenski štetni organizmi. Ono što je bitno napomenuti je da su nekarantenski štetni organizmi prisutni na području Unije, ali budući da utječu na kakvoću bilja, zdravstvenim pregledima takvog bilja trebalo bi se jamčiti da je sadni reprodukcijski materijal slobodan od štetnih organizama.

Rano otkrivanje prisutnosti štetnih organizama od iznimne je važnosti za pravodobno i učinkovito iskorjenjivanje i sprječavanje širenja. Stoga bi države članice trebale provoditi programe posebnih nadzora u vezi s karantenskim štetnim organizama koji mogu biti i višegodišnji programi nadzora. Nadalje, popisana su detaljna pravila vezana za iskorjenjivanje štetnih organizama, pravila prijavljivanja novih pozitivnih nalaza štetnih organizama, pravila za provođenje privremenih mjera za štetne organizme koji nisu uvršteni na popise, detaljna pravila vezana za vođenje službenog registra, certificiranje bilja, uspostava sljedivosti, izdavanje biljnih putovnica, opći zahtjevi za vozila, strojeve i materijal za pakiranje, reguliranje karantenskih stanica i prostora za izolaciju.

Nadalje, uvodi se obveza pružanja informacija putnicima i korisnicima poštanskih usluga koji na područje Unije unose bilje, biljne proizvode i druge predmete, što po važećem zakonodavstvu nije bilo propisano.

Isto tako, daje se mogućnost za propisivanje strožih mjera od onih koje su navedene Uredbom (EU) br. 2016/2031. Ministar nadležan za poljoprivredu može donositi pravilnike s ciljem fitosanitarne zaštite, s tim da se vodi računa da te mjere nemaju za posljedicu zabrane ili ograničenja unosa bilja na područje Unije. Isto tako ministar može donositi i naredbe u cilju poduzimanja mjera za sprječavanje širenja i suzbijanja štetnih organizama. Također, fitosanitarne mjere mogu se primjenjivati i na one štetne organizme za koje se smatra da bi mogli ispunjavati uvjete za uvrštavanje na popis karantenski štetnih organizama Unije.

Za specijalizirane subjekte olakšanje dolazi u jednostavnijoj i transparentnijoj dokumentaciji (unificirani obrazac biljne putovnice), boljoj zaštiti kao i u mogućoj financijskoj pomoći u otkrivanju i iskorjenjivanje štetnih organizama. Zakonom, između ostaloga, daje se mogućnost specijaliziranim subjektima da samostalno pregledavaju bilje, biljne proizvode i druge predmete te za njih izdaju biljne putovnice što do sada po važećem Zakonu nije bio slučaj. Isto tako, predviđena je provedba osposobljavanja/edukacija specijaliziranih subjekata kako bi stekli određena znanja za izdavanje biljnih putovnica. Osposobljavanje specijaliziranih subjekata provodit će nadležna tijela.

Primjena Zakona i odredbi Uredbe (EU) br. 2016/2031 pridonijet će učinkovitijoj zaštiti Unije od štetnih organizama bilja što će u konačnici rezultirati manjom uporabom sredstva za zaštitu bilja.

Zakonom se osigurava provedba Uredba (EU) br. 2016/2031, čime se postiže učinkovitija provedba zdravstvene zaštite bilja u Republici Hrvatskoj.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Odredbe ovoga članka su temeljne odredbe vezane u predmet Zakona, a odnose se na utvrđivanje nadležnih tijela, postupanje i zadaće nadležnih tijela, znanstvene i stručne institucije u provedbi Uredbe (EU) br. 2016/2031, te vođenje registara specijaliziranih subjekata, financiranje, naknade, troškove i odštete, upravni i inspekcijski nadzor te prekršajne odredbe.

Uz članak 2.

U članku se navode propisi Europske unije čija se provedba osigurava Zakonom.

Uz članak 3.

U članku se definira značenje biljnog zdravstva.

Uz članak 4.

U članku se navodi značenje pojedinih pojmova u Zakonu.

Uz članak 5.

Odredbe ovoga članka odnose se na definiranje nadležnih tijela za provedbu Zakona.

Uz članak 6.

Odredbe ovoga članka odnose se na definiranje stručnih tijela za provedbu Zakona.

Uz članak 7.

Odredbe ovoga članka odnose se na definiranje poslova i zadaća Ministarstva kao nadležnog tijela te ovlasti ministra nadležnog za poljoprivredu za donošenje podzakonskih akata za

provedbu Uredbi iz članka 2. te odredaba ovoga Zakona. Također, u članku je definirano donošenje rješenja od strane Ministarstva na zahtjev specijaliziranog subjekta iz stavka 1. točaka 1., 13., 14., 16, 17, 18. i 20. ako specijalizirani subjekt udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom. Uz propisivanje donošenja rješenja propisan je i pravni lijek.

Uz članke 8. do 11.

Odredbama ovih članaka definiraju se poslovi i zadaće koje obavljaju ostala nadležna i stručna tijela vezano za provedbu Uredbi iz članka 2. te odredaba ovoga Zakona.

Uz članak 12.

Odredbe ovoga članka odnose se na mogućnost ovlašćivanja drugih pravnih osoba s javnim ovlastima koje imaju status proračunskih korisnika državnoga proračuna za obavljanje poslova i zadaća iz područja biljnog zdravstva od strane Ministarstva i Državnog inspektorata. Isto tako, člankom su propisani uvjeti za njihovo ovlašćivanje.

Uz članak 13.

Odredbe ovoga članka odnose se na obveze specijaliziranih subjekata ili onih osoba koji nisu specijalizirani subjekti. Radi pravovremenog otkrivanja i sprječavanja širenja štetnih organizama specijalizirani subjekti su obvezni voditi brigu o zdravstvenom stanju bilja, biljnim proizvodima i drugim predmetima. Isto tako svaki specijalizirani subjekt ili bilo koja druga osoba o sumnji na prisutnost štetnog organizma mora izvještiti nadležnog inspektora. Također, specijalizirani subjekt dužan je prilikom nadzora nadležnom inspektoru dati traženu dokumentaciju.

Uz članak 14.

Odredbe ovoga članka odnose se na propisivanje nadležnog tijela koje vodi službeni Registar specijaliziranih subjekata te obvezu nadležnog tijela o propisivanju izgleda obrasca za prijavu u Registar kao i način vođenja istog.

Uz članak 15.

Odredbe ovoga članka odnose se postupak donošenja rješenja o upisu u Registar odnosno rješenja o brisanju specijaliziranog subjekta iz Registra kao i propisivanje pravnog lijeka.

Uz članke 16., 17. i 18.

Odredbama ovih članaka propisano je za koje se poslove osiguravaju sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske, za koje poslove specijalizirani subjekti plaćaju naknadu te slučajevi kada specijalizirani subjekti imaju pravo na odštetu.

Uz članke 19. do 23.

Odredbama ovih članaka propisuje se tko provodi upravni i inspeksijski nadzor nad ovim Zakonom te prava i ovlasti nadležnih inspektora kao i mjere koje može narediti nadležni inspektor. Također je propisana mogućnost podnošenja žalbe od strane specijaliziranog subjekta odgovarajućoj ustrojstvenoj jedinici za drugostupanjski upravni postupak.

Uz članke 24. do 27.

Odredbama ovih članka propisuju se prekršajne odredbe koje su prema težini razvrstane u tri skupine te se propisuju iznosi kazni za povredu odredbi ovoga Zakona. Isto tako, propisano je postupanje nadležnog inspektora u slučaju prekršaja.

Uz članke 28. do 32.

Odredbama ovih članaka naveden je rok za donošenje podzakonskih propisa za provedbu ovoga Zakona. Isto tako, navedeno je koji propisi prestaju važiti i propisi koji ostaju na snazi nakon stupanja na snagu ovoga Zakona. Također propisano je na koji način se postupa s postupcima koji su započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 33.

Odredbom ovoga članka propisano je stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Uredbom (EU) br. 2016/2031 propisana je provedba nadzora karantenskih štetnih organizama i karantenskih štetnih organizama koji privremeno ispunjavaju uvjete za uvrštavanje u karantenske štetne organizme koje se provode na temelju procjene rizika.

Nadalje, Uredbom (EU) br. 2016/2031 predviđen je nadzor prioriternih štetnih organizama koji mogu biti godišnji ili višegodišnji programi nadzora. Također, za svaki prioritetni štetni organizam planirana je izrada kriznih planova i provođenje simulacijskih vježbi. Ukoliko se utvrdi prisutnost prioriternog štetnog organizma na području Republike Hrvatske obveza je izraditi Akcijski plan kojim se utvrđuju mjere za iskorjenjivanje tog štetnog organizma.

Ukoliko je karantenski štetni organizam Unije prisutan na području Unije, ali nije prisutan na državnom području države članice ili na njegovom jednom dijelu, provodi se i godišnji nadzor nad karantenskim štetnim organizmom zaštićenih područja.

Osim navedenoga, provodi se i nadzor štetnih organizama koji nisu klasificirani kao karantenski i prioritetni štetni organizmi, a koji su od nacionalnog interesa za Republiku Hrvatsku.

Nadalje, Uredba (EU) br. 2016/2031 propisuje obvezu informiranja i obavješćivanja javnosti o eventualnim štetama koje može prouzročiti pojava određenog karantenskog štetnog organizma. Takve informacije posebno se moraju pružiti putnicima i korisnicima poštanskih usluga u obliku plakata ili brošura te prama potrebi na svojim internetskim stranicama.

Za provođenje ovoga Zakona osigurana su sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske i to u dijelu koji se odnosi na obavljanje poslova iz djelokruga rada Državnog inspektorata i to za 2020. godinu i projekcijama za 2021. i 2022. godinu unutar razdjela 225 Državni inspektorat.

Uredba (EU) br. 2016/2031 propisuje povećan broj predmeta nadzora bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta te štetnih organizama. Temeljem predmetnog Zakona fitosanitarni inspektor

ima prava i ovlasti uzimati službene uzorke radi testiranja u službenom laboratoriju, kako bi se otklonila sumnja da je na dijelu državnog područja Republike Hrvatske prisutan karantenski štetni organizam Unije ili štetni organizam koji nije uvršten na popis karantenskih štetnih organizama Unije, ili kako bi se potvrdila njegova prisutnost (članak 10. Uredbe (EU) br. 2016/2031). Za troškove analize inspekcijskih uzoraka koje uzima fitosanitarna inspekcija u slučaju sumnje na zarazu osigurana su financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske na poziciji Državnog inspektorata i to za 2020. godinu i projekcijama za 2021. i 2022. godinu unutar razdjela 225 Državni inspektorat.

Na kraju, kao i prema važećem Zakonu o biljnom zdravstvu, a unutar utvrđenih limita i dalje će se osiguravati financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske za provedbu mjera iskorjenjivanja relevantnih štetnih organizama čija prisutnost se utvrdi na teritoriju Republike Hrvatske kao i za potrebe financiranja isplate odštete specijaliziranim subjektima za uništeno bilje radi provedbe fitosanitarnih mjera. Isplate odštete za specijalizirane subjekte vrše se prema posebnim uvjetima, a sukladno ocjeni stručnog Povjerenstva.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SE TE RAZLIKE NASTALE

U Hrvatskome saboru nakon rasprave o Prijedlogu zakona o biljnom zdravstvu, na sjednici održanoj 23. listopada 2019. godine, donesen je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o biljnom zdravstvu.

Temeljem rasprave o Prijedlogu zakona o biljnom zdravstvu na Odboru za zakonodavstvo, Odboru za poljoprivredu, klubovima zastupnika te na plenarnoj sjednici Hrvatskoga sabora, Konačni prijedlog zakona izmijenjen je u skladu s danim primjedbama i prijedlozima odbora, stranačkih klubova i zastupnika i to:

Prema primjedbama Odbora za zakonodavstvo:

Izmijenjeni su članci 10., 11., 15. i 21. na način da kada se u zadnjem stavku članka propisuje odredba koja se odnosi na cijeli članak ne nabrajaju se svi stavci toga članka.

Izmijenjeni su članci 20., 21. i 27. na način da se umjesto navođenja punog naziva zakona s brojem „Narodnih novina“ u kojima je objavljen, općenito poziva na određenu materiju koja se uređuje tim zakonom.

Prihvaćena je primjedba vezana uz članak 29. da se odredba o prestanku važenja Zakona o biljnom zdravstvu propiše zasebno.

U odnosu na Prijedlog zakona, predlagatelj je u tekstu Konačnog prijedloga zakona izmijenio sljedeće:

- u članku 7. dodani su novi stavci koji se odnose na donošenje rješenja na zahtjev specijaliziranog subjekta od strane Ministarstva, a koji glase:
 „(7) Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti donosi rješenje na zahtjev specijaliziranog subjekta iz stavka 1. točaka 1., 13., 14., 16., 17., 18. i 20. ovoga članka, ako taj specijalizirani subjekt

udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(8) Rješenja iz stavka 7. ovoga članka Ministarstvo može opozvat na zahtjev specijaliziranog subjekta ili ako se utvrdi da specijalizirani subjekt ne udovoljava ili je prestao udovoljavati uvjetima propisanim ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(9) Protiv rješenja iz stavaka 7. i 8. ovoga članka ne može se uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.“

- u članku 12. stavku 1. radi jasnije definicije riječi: „za obavljanje poslova i zadaća iz područja biljnog zdravstva“ zamijenjene su riječima: „određenih zadaća iz djelokruga Ministarstva.“

- u stavku 2. istoga članka riječ „poslova“ zamijenjena je riječju „zadaća“

- u istom članku uz Ministarstvo dodan je i Državni inspektorat kao tijelo državne uprave koje može ovlastiti druge pravne osobe s javnim ovlastima za potrebe provedbe Uredbi iz članka 2. ovoga Zakona te odredbi ovoga Zakona

- u članku 33. izmijenjeno je stupanje na snagu Zakona na način da Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Na plenarnoj sjednici zastupnik Tomislav Lipošćak istaknuo je važnost Zakona te naglasio da je rano otkrivanje prisutnosti štetnih organizama iznimno bitno kao i nadzor, praćenje i iskorjenjivanje štetnih organizama, a sve to je propisano predmetnim zakonom. Također, postavio je pitanje u kojoj mjeri je moguća kontrola poštanskih pošiljki budući da se iste bez problema unose na tržište Republike Hrvatske. Prema odredbama važećeg zakona te prijedloga ovoga Zakona propisano je provođenje nadzora nad takvim pošiljkama, a detaljnije postupanje biti će propisano u zakonu koji regulira službene kontrole.

Zastupnici Domagoj Hajduković i Davor Vlaović dali su primjedbe na financijska sredstva koja je potrebno osigurati u državnom proračunu Republike Hrvatske za potrebu provedbe ovoga Zakona te su istaknuli kako iznos financijskih sredstava od 150.000,00 kuna nije dostatan za provedbu ovoga Zakona. Na navedenu primjedbu dano je obrazloženje kako su financijska sredstva za provedbu ovoga Zakona osigurana u dostatnom iznosu u državnom proračunu Republike Hrvatske unutar ranije utvrđenih limita. Dodatna financijska sredstva osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske u iznosu od 200.000,00 kuna za troškove analize inspekcijskih uzoraka koje uzima fitosanitarna inspekcija u slučaju sumnje na zarazu štetnim organizmom kao i financijska sredstva u iznosu od 148.000,00 kuna koja su namijenjena za zapošljavanje djelatnika Državnog inspektorata.

Nadalje, zastupnici Hrvoje Zekanović, Željko Lenart i Davor Vlaović na navedenoj sjednici dali su primjedbe koje se odnose na štete koje su prouzrokovali štetni organizmi (crvena palmira pipa, hrastova mrežasta stjenica i potkornjak) koji nemaju karantenski status i nisu premet ovoga Zakona. Tako da se mjere koje propisuje ovaj Zakon nisu niti mogle primijeniti na iste. Problematika rješavanja navedene situacije ostaje na jedinicama lokalne samouprave (gradovi i općine) kao i na samim posjednicima.

Zastupnik Davor Vlaović, osvrnuo se na nekontrolirano širenje zlatne žutice vinove loze u Republici Hrvatskoj te je pozdravio akciju koja se odvija u Istarskoj županiji u vidu dobro provedenih fitosanitarnih mjera odnosno krčenja zapuštenih vinograda koji su izvor zaraze ove

opasne bolesti. U ovom trenutku odvija se aktivnost krčenja zapuštenih vinograda Istarske županije u vlasništvu Republike Hrvatske, a financijska sredstva osigurana su u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2020. godinu.

Također, zastupnici Domagoj Hajduković i Saša Đujić na navedenoj sjednici dali su primjedbu kako nisu predmetnim zakonom propisane odštete za specijalizirane subjekte za uništeno ili uklonjeno bilje, bilje proizvode i druge predmete u skladu s provedenim fitosanitarnim mjerama naređenim od strane fitosanitarnog ili šumarskog inspektora. U članku 18. predmetnog Zakona jasno su propisane odštete za specijalizirane subjekte kojima je uništeno ili uklonjeno bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti u skladu s propisanim fitosanitnim mjerama od strane fitosanitarnog ili šumarskog inspektora. U istom članku propisana je odredba da opravdanost zahtjeva i iznos odštete ocjenjuje Povjerenstvo imenovano od strane ministra kao i pravni lijek u slučaju da specijalizirani subjekt nije zadovoljan rješenjem o opravdanosti zahtjeva i iznosa odštete.

**PRILOG - Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**